

A szombat és az istentisztelet

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 2Mózes 20:11; 5Mózes 5:15; Ézsaiás 44:15-20; Máté 11:28-30; Róma 6:16-23

„Jöjjetek, hajoljunk meg, boruljunk le; essünk térdre az Úr előtt, a mi alkotónk előtt! Mert ő a mi Istenünk, mi pedig az ő legelőjének népei és az ő kezének juhjai vagyunk” (Zsolt 95:6-7).

Amint már a bevezetőben megállapítottuk, az első angyal üzenetében és az istentisztelet témájában központi helyet foglal el a teremtés és a megváltás. Az első angyal az örökkévaló evangéliumra mutat, a Jézusban felajánlott megváltás jó hírére, amibe nem csupán a bűnbocsánat tartozik bele, hanem a bűn feletti erő elnyerése is. Az evangélium a Krisztusban való új életet és a megszentelődés ígérését tárja elénk, ami már önmagában része az üdvösség és a megváltás folyamatának (Jn 17:17; ApCsel 20:32; 1Thessz 5:23).

Amint láttuk, az első angyal üzenetében benne foglaltatik a figyelmeztetés, hogy a Teremtőt imádjuk, aki megalkotott minket és a világot, ahol élünk.

Tehát a teremtés, a megváltás és a megszentelődés kapcsolódik az istentisztelet témaköréhez. Nem meglepő, hogy ez a három téma összefonódik a szombattal, ami *A jelenések könyve* 14. fejezetében bemutatott események között döntően fontos elem. Itt mindannyian szembe találjuk magunkat a kérdéssel: vajon a Teremtőt, a Megváltót imádjuk, azt, aki megszentel vagy a fenevadat és a fenevad képét? A szakasz nem ad harmadik választási lehetőséget!

A héten a szombat parancsolatával foglalkozunk, és megnézzük, az előbbiekben említett témakörök hogyan tűnnek fel ezzel a nappal kapcsolatban. Tanulmányunk közben gondolkozzunk el azon, hogyan tudnánk e gondolatoknak központi helyet biztosítani istentiszteletünkben!

TEREMTÉS ÉS MEGVÁLTÁS: AZ ISTENTISZTELET ALAPJA

„Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt” (2Móz 20:8). Bibliánk a *megemlékezni* szóval fordítja azt a héber kifejezést, ami a *zkr* gyökből származik, mint ahogy az *emlék* szó is. A „*megemlékezzél*” felszólítással Isten két jelentős eseménynek állított emléket, amelyek közül az első képezi a második alapját.

A negyedik parancsolat szerint mi ez a két esemény, és hogyan függnék össze egymással (2Móz 20:11; 5Móz 5:15)?

Krisztus teremtői szerepe elválaszthatatlan attól, hogy Ő a Megváltó. A szombat minden héten e két szerepére irányítja a figyelmet – nem havonta, nem évente, hanem *hetente*, méghozzá kivétel nélkül. Ennyire fontos! Aki megteremtett, nem más, mint aki kivette Izráelt Egyiptomból és megszabadítja a hívőt a bűn fogságából.

Pál hogyan kapcsolja össze Krisztus teremtői és megváltói szerepét Kol 1:13-22 szakaszában?

A teremtés és a megváltás minden bibliai igazság alapját érinti, és a fontosságuk miatt rendelte el Isten, hogy meg kell tartanunk a szombatot, emlékezzük ezekre az igazságokra. Az Úr az Édenben különítette el a hetedik napot, attól kezdve egészen mostanáig folyamatosan voltak emberek, akik a hetedik napot, a szombatot megünnepelve tisztelték az Urat.

Ne feledjük, mennyire fontosnak tartja az Úr e két igazságot, ha hetenként emlékeztetni kíván rájuk! Éppen ezért parancsa szerint életünk egy hetedét a pihenés különleges formájának kell szentelnünk, hogy jobban oda tudjunk figyelni rájuk. Hogyan járulhat hozzá szombati istentiszteletünk ahhoz, hogy még jobban értékeljük Krisztust, aki a Teremtőnk és Megváltónk?

A TEREMTŐRE EMLÉKEZVE

A Biblia ezzel a jól ismert mondattal kezdődik: „*Kezdetben teremté Isten az eget és a földet*” (1Móz 1:1). A „teremteni” (*bara*) ige a héberben kizárólag Isten tetteire utal. Az emberek képesek építeni, alkotni, létrehozni és formálni dolgokat, ám egyedül Isten teremthet (*bara*). Kizárólag Isten tud teret, időt, anyagot és energiát létrehozni – amelyek mind részei az anyagi világnak, amelyben létezünk. Azért lehet a világon minden, mert Isten *megteremtette*.

A teremtés *hogyanja* továbbra is titok marad. A tudomány alig képes meghatározni, mi az anyag, arról pedig még kevesebbet tudhatunk, hogyan jött létre, ill. miért éppen ebben a formában létezik. Egy pillanatra se feledkezzünk meg arról, honnan származik minden! „*Az Úr szavára lettek az eget... Mert ő szólt és meglett, ő parancsolt és előállott*” (Zsolt 33:6, 9).

Amikor egy fontos munka elkészül, az emberek szeretik megünnepelni. Például, ha felépítünk egy gyülekezetet, Istennek szenteljük. Isten meg akart emlékezni arról, hogy elkészült a föld: ezért elkülönített egy napot, a szombatot.

Hasonlítsuk össze Ézs 40:25-26; 45:12, 18; Kol 1:16-17; Zsid 1:2 verseit Ézs 44:15-20; 46:5-7 verseivel! Milyen ellentéttel találkozunk e szövegekben?

Mióta a Krisztus és Sátán közötti nagy küzdelem elérte a földet, az ellenség megpróbálta rávenni az embereket, hogy vonják kétségbe vagy tagadják az igaz Isten, a Teremtő létezését. Az emberi értelem az Ige ismeretének hiányában, vagy az Úr teremtő erejének bizonyítékait tagadva igyekszik más magyarázatot találni eredetünkre, mint azt, hogy tőle származunk. Különböző feltételezések terjedtek el. Ma természetesen a legáltalánosabban elfogadott nézet az evolúciós elmélet, amely szerint a véletlenszerű mutáció és a természetes kiválasztódás folytán alakult ki az élet és az értelem. Nemrégiben valaki azt az elképzelést vázolta fel, hogy minden élő csupán olyan, mintha számítógépes hologram lenne; valójában nem is léteznénk, csak úrlények egy szuperfajának vagyunk a virtuális termékei. Az Ézsaiás által említett fából készült bálványoszobrok – amelyek előtt készítőik imádatokkal borultak le – lényegében nem sokban különböznek az élet eredetére vonatkozó mai teóriáktól, amelyeket sokan a Biblia Istene fölé emelnek.

Hogyan véd az élet eredetéről alkotott hamis elképzelések ellen, ha elfogadjuk, hogy a szombat az, aminek a Biblia mondja: Isten hat napos teremtésének emlékünnepe?

SZABADULÁS A SZOLGASÁGBÓL

Amint már megállapítottuk, a szombat nemcsak a teremtésre mutat (ami lényegében összekapcsolódik az Isten tiszteletével), de a megváltásra is. 5Móz 5:15 verse így szól: „*És megemlékezzél róla, hogy szolgálta voltál Egyiptom földén, és kihozott onnan téged az Úr, a te Istened erős kézzel és kinyújtott karral. Azért parancsolta néked az Úr, a te Istened, hogy a szombat napját megtartsad.*” E szavak visszahangoznak az első angyal fontos üzenetében, ami a megváltásról és az üdvösségről szól.

A megváltást szimbolizálta a kivonulás idején az Úr Izráel népe érdekében végbevitt tette. Nem volt olyan isten Egyiptomban, amelyiknek lett volna ereje megakadályozni, hogy a rabszolgák népe megszabaduljon fogságából. Kizárólag Izráel Istene szabadíthatta meg őket, aki hatalmas csodákkal és fenségesen, vakító dicsőségben nyilatkoztatta ki magát. Csak Ő vezethette ki népét „*erős kézzel és kinyújtott karral*” (5Móz 5:15). Azt akarta, hogy emlékezzenek: „*az Úr az Isten és nincsen kívülé több*” (5Móz 4:35)! Ezért adta a szombatot, hogy állandóan emlékeztesse őket hatalmas szabadító tetteire és a fogságra, amiből Krisztus ment meg.

Milyen ígéretet kapunk Róm 6:16-23 szakaszában? Hogyan kapcsolódik ez ahhoz, amit az Úr tett Izráelért Egyiptomban?

Az Újszövetség egyértelmű tanítása, hogy a bűn rabságából csakis a hatalmas Megváltó menthet ki, így történt Izráel egyiptomi szolgasága idején is. Ezt a Szabadítót ismerhette meg Izráel népe az Úrban. Keresztényként ma mi is hozzá fordulhatunk, hiszen a népet a szolgaságból kivezető Isten ugyanaz, mint aki minket szabadíthat meg a fogságunkból.

Vajon nem illeti imádat az Urat, mert győzelme árán megment a fogságból? Izráel népe a szabadulás után örömmel énekelt (lásd 2Mózes 15. fejezet). Tehát a szombati istentiszteleten ünnepelhetjük Isten kegyelmét, mert nemcsak a bűn jogos büntetésétől mentett meg (amit Jézus szenvedett el értünk), de kiszabadít a bűn szolgaságából is.

Mit jelent az, hogy többé nem vagyunk a bűn szolgálói? Azt jelentené, hogy többé nem vagyunk bűnösök, és soha nem követünk el bűnt? Hogyan tanulhatjuk meg igényelni és valóban elnyerni az evangélium által felajánlott szabadságot?

A MEGSZENTELŐ ISTEN EMLÉKEZETE

Hogyan értjük 2Móz 31:13 versét? Ma mi az üzenete számunkra? Mit jelent az, hogy Isten megszentel? Hogyan tapasztalhatjuk ezt a saját életünkben?

A teremtés, megváltás és megszentelés összefügg. Természetesen mindenek a teremtés az alapja (ami nélkül nem lenne kit megmenteni vagy megszentelni). Mivel azonban bűnösök vagyunk, a teremtés már nem elegendő. Szükségünk van a megváltásra is, az ígéretre, hogy Isten megbocsátja bűnünket. Máskülönben örök pusztulás várna ránk.

A megváltáshoz elválaszthatatlanul hozzátartozik a megszentelés folyamata, aminek során növekszünk szentségben és kegyelemben. A szó, ami 2Móz 31:13 magyar fordításában így hangzik: „*megszentellek*”, ugyanabból a gyökből származik, mint 2Móz 20:8-ban a „*megszenteljed*” szó. Ebben a versben az Úr arra szólítja az embereket, hogy szenteljék meg a szombat napját. Ezt a szógyököt megtaláljuk még 2Móz 20:11 versében is, ott arra vonatkozik, hogy Isten megszentelte a szombatot (lásd még 1Móz 2:3). Minden esetben azt jelenti, hogy *megszentelni*, *szentnek nyilvánítani*.

Isten elhívta és szent népeként elkülönítette Izráelt, hogy a világ világossága legyen. Krisztus elhívta tanítványait, és azt a feladatot bízta rájuk, hogy juttassák el az evangéliumot az egész világra. E feladat szempontjából lényeges, hogy az üzenet hirdetői szentek legyenek, és fontos a jellemük is. Az evangélium nem csupán arról szól, hogy Isten többé már nem kárhoztat a bűneinkért. Amint az előző részben is megállapítottuk, ez azt jelenti, hogy megszabadulunk a bűn rabságából. Krisztusban új emberré lehetünk, élő bizonyosságaiként annak, hogy mit tehet értünk Isten már itt és most.

Mit mond Pál 2Kor 5:17 versében? Hogyan köthetjük össze ezt a szöveget a teremtés, a megváltás és a szombat kérdéskörével? Szombati istentiszteletünk hogyan segít ezekre a gondolatokra összpontosítani?

július 14.

A MEGVÁLTÁS NYUGALMA

Teremtés, megváltás és megszentelődés: mindezeket Krisztusban találjuk, és mindegyiket különös módon szimbolizálják a szombat áldásai.

Olvassuk el, miként kínál nyugalmat Jézus (Mt 11:28-30)! Hogyan illeszkedik a szombat ahhoz, amit itt mondott?

A nyugalom része az érzelmi, pszichológiai és lelki megpihenés, amit Jézus azoknak kínál, akik nehéz terheket cipelnek, mint pl. bűnterhet, büntudatot és félelmet. Alapvető emberi szükséglet a fizikai pihenés, de a lelkünknek és értelmünknek épp annyira kell a ritmusváltás. Szükségünk van arra, hogy felszabaduljunk a hétköznapi terhei és nyomása alól. Ezért adta Isten a szombatot. Vizsgálatok igazolják, hogy a heti pihenés növeli a munkahelyi hatékonyságot. Ha az élet szokásos rutinját megszakítjuk, értelmi képességünk és fizikai állóképességünk is erősödik. Már előre várakozással gondolhatunk a szombatra, és ez megvéd az unalomtól, a kimerültségtől.

Bárki mondhatja, hogy megnyugszik Krisztusban, ezen a napon viszont szó szerint, valóságosan megpihenhetünk. A szombat a Krisztusban nyerhető, általa biztosított valós megnyugvás szimbóluma.

Érzelmi életünk szempontjából is fontos a szombat. Arra tereli a figyelmünket, hogy kik vagyunk valójában: Isten a saját képére teremtett, hozzá tartozunk, mert Ő hívott életre.

Isten az Édenben rendelte el a házasságot, ezzel biztosítva az emberi kapcsolat meghittségét, és ugyanakkor adta a szombatot is, a Teremtő és teremtményei közötti meghitt kapcsolat céljából.

A szombat a beteljesedést ígéri - azt láthatjuk meg általa, hogy mivé válhatunk Krisztus helyreállító munkája nyomán. Reménnyel tölt el a jövőre nézve, hogy végül élvezhetjük majd az igazi, örök, szombati nyugalmat. Még ennél is fontosabb azonban, hogy ezen a napon a legmagasabb rendű emberi szükségletünket elégíthetjük ki. Az embernek ugyanis szüksége van rá, hogy imádjon valamit vagy Valakit. Nagy bölcsességében az Úr elkülönítette a szombatot az istentisztelet céljára, hogy Őt tisztelve és dicsőítve töltsük el ezt a napot.

Milyen terheket cipelünk, amelyek miatt szükségünk van a pihenésre? Hogyan tanulhatjuk meg átadni gondjainkat Krisztusnak? A szombaton áhítata miként segít valós nyugalmat találni az Űrben?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. „A teremtés” és a „Hétnapos hét” című fejezetek; *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó. „A szombat” című fejezete.

„Isten terve szerint a szombat megtartása az Őt imádók megjelölése lesz. Elkülönülésük jele a bálványimádástól, és jele az igaz Istennel való kapcsolatuknak is. A szombat megszenteléséhez azonban az embernek magának is szentnek kell lennie, hogy hit által Krisztus igazságosságának részesévé váljék... Csakis így különböztethette meg a szombat Izraelt mint Isten imádoit” (i. m. 213. o.).

„Amikor az Úr megszabadította népét, Izraelt Egyiptomból, és rájuk bízta törvényét, megtanította őket, hogy a szombat megtartásával kell elkülönülniük a bálványimádoktól. Ez volt az, ami elválasztja az Isten uralmát elismerőket azoktól, akik nem hajlandók elfogadni Istent Teremtőjüknek és Királyuknak” (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*. 6. köt. 349. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Időzzünk még annál a gondolatnál, hogyan védhet meg az igazi szombatünneplés a teremtéssel kapcsolatos téveszméktől! Gondoljunk például arra, hogy a végidőben milyen események elé néznek, akik a fenevadat, ill. akik a Teremtőt imádják (lásd Jelenések 14. fejezet)! Az élet eredetére vonatkozó hamis elképzelések – pl. Jézus az evolúciót felhasználva teremtett – hogyan készítik elő az embereket arra, hogy az utolsó idei csalás áldozataul essenek?
2. Térjünk vissza a szombat és az istentisztelet kérdéséhez! Vajon istentiszteletünkkel Istent, a Teremtőt, a Megváltót magasztaljuk, aki megszentel minket? Ha nem, akkor mire kerül a hangsúly? Hogyan tanulhatunk meg valóban az Úrra figyelni istentiszteletünk során?
3. A teremtés meghatározó az összes hitpontunk szempontjából. Miért nem állná meg a helyét az adventi hit egyetlen részlete sem anélkül, hogy Isten a Teremtő? A teremtés egész hitünk alapját képezi, a szombat pedig beleágyazódott az eredeti teremtéstörténetbe. Hogyan világítanak rá e tények is a szombat kiemelkedő fontosságára? Hogyan érthetjük meg jobban azt is, hogy annyira központi kérdés lesz a szombat az utolsó napok végidei drámájában, amikor a hamis erők maguknak igénylik a csak Istent megillető tiszteletet?

PÁSKULYNÉ KOVÁCS ERZSÉBET: SZOMBAT

Én Istenem!
Ki alkottad a mennyet
és a földet:
Szívem hálával
hajlik meg előtted
e szombat napon.
Kegyelmedről beszélnék
- nem tudok.
Szívemben törvényed
ritmust dobog:
Erejére lelkemben
rettenet!
Megismerni a Te törvényedet
mindennél több
ezen a világon, mert
rajta keresztül
sejtelek!
- Mily nagyra becsültél
engemet: a bűnöst,
a nyomorult senkit,
mikor dicséreted
az angyalok zengik.
S velük együtt meghajolhatok:
ez a Te szent,
örök akaratod.
Legyen meg.
Ezt kívánom én
mikor átlépek házad küszöbén,
s előtted remegve megálllok:
mert a szíveket megvizsgálod.
- Lehajtott fejjel
egyet kérhetek:
- »Isten, légy irgalmas
Nékem, bűnösnek!«